Langt de fleste kameraer har indbygget flash (eller *blitz*). Mange mobiler har også en slags flash indbygget, men den giver ikke ret meget lys.

Flashen er primært beregnet til at supplere eller helt erstatte det normale lys. Lad os se på de forskellige typer:

Indbygget flash

Denne type flash er den almindeligste – og den billigste at producere. Nedenfor er der to billeder af et kamera med indbygget flash. Billedet til venstre er taget uden flash og billedet til højre er taget med flash. Se billedteksterne.

Dette billede er taget uden flash: Lyset er blødt og skyggerne er bløde. Da der ikke var så meget lys, er billedet til gengæld en smule uskrapt – formentlig fordi et er en anelse rystet.

Dette billede er taget med flash: Lyset er hårdt, der er reflekser, og skyggerne er skarpe. Til gengæld er det mere skarpt end det andet.

De to billeder er en god illustration af flashens fordele og ulemper: Den giver en masse lys, men billederne bliver til hårde og flade.

Røde øjne

Røde øjne er et velkendt fænomen, når man bruger flash. Effekten opstår fordi flashen oplyser blodkarrene i nethinden, og problemet er værst, når flashen sidder tæt på optikken. Der er flere måder at undgå eller begrænse røde øjne på.

- Den ene metode er at sætte flashen til at afgive lysglimt inden billedet tages, for så sker der det, at pupillerne trækker sig sammen, og der kommer dermed mindre lys ind i øjet, og nethinden bliver mindre synlig.
- Den anden metode er at bruge et kamera, hvor flashen ikke sidder for tæt på optikken. Er der en vis afstand, vil flashen stadig oplyse nethinden, men det er en del, som kameraet ikke kan “se”.

Spejlrefleks med
popup flash.

© Teknikalt.dk

Popup flash

Bl.a. for at undgå røde øjne har nogle kameraer en popup flash, som det fx ses på billedet til højre. Her forebygges røde øjne, fordi kameraet ikke ser den del at øjets indre, som flashen oplyser.

En ekstern flash giver et bedre og mere ensartet lys end en indbygget flash.

Ekstern flash

For at bruge denne type flash skal kameraet være forsynet med en “sko”, som flashen kan sættes fast i. I flashskoen er der en række kontaktpunkter, der gør, at flashen kan kommunikere med kameraet. På lidt mere avancerede modeller er der en række ekstra features – fx kan flashen på billedet drejes, så den kan rettes med en væg eller en hvid paraply og dermed give et blødt, indirekte lys.

Den eksterne flash har også egne batterier, og det er jo en stor fordel, at den ikke tærer på kameraet indbyggede batteri.

Brug af en ekstern flash giver mange muligheder. Fx er det muligt at holde den eksterne flash i hånden eller montere den på et stativ og udløse flashen trådløst. Det mislykkede billede nedenfor kunne have været bedre, hvis der var brugt en kraftig ekstern flash, som ikke havde siddet på kameraet.

Brug af flash

Når man bruger flash, kan den anvendes på forskellige måder, og der er nogle begrænsninger.

© Teknikalt.dk

Begrænset rækkevidde

Uanset hvor kraftig en flash er, så har den en begrænset rækkevidde, som sjældent når ud over 5-6 meter. Og de ting der er nærmest, bliver altid kraftigst oplyst. Bruger du fx flashen i dit kamera til en koncert, opnår du kun at oplyse de nærmeste personer foran dig – lyset når aldrig op på scenen. Se billedet nedenfor.

Et mislykket billede. Her er flashen brugt meget uheldigt. Forgrunden bliver fremhævet, og børnene på scenen er for langt væk til at flashen rigtigt kan nå dem – men der er dog røde øjne

Fill-in flash

Hvis det er muligt, kan det være en god ide at bruge flashen som *fill-in* flash – altså til at supplere det forhåndenværende lys. Det kan kræve en del eksperimenteren at styre det, men så kan det til gengæld give fine resultater. Fill-in kan fx bruges til at oplyse et ansigt i modlys.

Flashen fryser bevægelserne

Flashen blinker i meget kort tid – måske 1/1.000 sekund, og dermed kan flashen bruges til at fryse bevægelserne – fx kan man med lidt held tage flotte billeder af dråber, glas der knuses – eller lignende.

Brug stativ

Hvis lyset er begrænset, kan det være en god ide at bruge et stativ – eller blot at stille kameraet på et fast underlag. På den måde undgår man, at kameraet bliver rystet, mens billedet tages, men det hjælper selvfølgelig ikke, hvis motivet bevæger sig.

Når du tager billeder med stativ, er det en god ide at bruge selvudløseren – så undgår du nemlig, at kameraet bevæger sig, når du trykker på udløseren.

© Teknikalt.dk

- Share on Facebook (Opens in new window) Facebook
- Share on Pinterest (Opens in new window) Pinterest

© Teknikalt.dk